

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Hol van az igazság?!

Konduljanak meg a vészharangok! Veszélyben a tisztesség! Felémelt fővel jár közöttünk a hazugság, a rágalmazás, a becstelenség.

Hol van az igazság?! Megmondja a közvélemény. A közvélemény a leghatalmasabb bíró. A közvélemény pedig forr, lázong és ki-kicsapnak medrűkből a tajtékzó hullámok. Az őszi ködben pedig a vészharangok zúgnak, tompán hatítva át a rónát, mezőt. Tenni kell valamit! Veszélyben a köztisztesség, a közbecsület.

Ma nekem, holnap neked! Azután ismét másra kerül a sor. Mert furcsa időket élünk. A rágalmazást, a hitványságot, a zsarolást nem tudjuk megbüntetni többé, ha a becstelen kitudja játszani a törvényt.

Tévedni emberi dolog. A törvény pedig bármily szent legyen, mégis csak emberi találmány. Sokszor a forma győz a lényegen.

A ravasz, megátalkodott bűnös ki tudja játszani a törvény formáit. Gyakorlata van benne. Ő kiabálhat, szórhatja undok rágalmaikat, meggyanúsíthat jellemet és embert, tönkretehet bárkit, szerepelhet legfőbb erkölcsbíróként — miúgy a legaljasabb indokokból, tőle azért nem kérdezik, hogy kicsoda?

Az a fő, hogy ügyesen tudjon haladni a törvény gyakran helytelen, gyöngye formái között.

Ő csinálhat akármit, ő róla mondhatnak bármit, azt fel sem veszi. Sokkal kevesebb benne a tisztességérzet. — Minden piszkot szenny magán hagy száradni — ő nem megy a törvény elibe soha. „Őt kell odaültetni a vádlottak padjára.“

És ebben áll legfőbb taktikája. A törvény formái könnyebbé teszik a bocsánatot, mint az ítéletet. Hiszen avval, ha fölmentik: még nem minden esetben ítélték el vádlóját. „És esetleg a szegény vádlott ártatlan is

lehet“ — már pedig inkább szabaduljon meg kilencvenkilenc gonosz, semhogy elítéljenek egyetlen ártatlant is. Ez a törvények szelleme.

Ebből merit azután biztatást a becület hyénája. Tovább folytatja ocsmány mesterségét. Rágalmaz, támad, piszkolódik — mind ezt a leghitványabb bérenc zsoldért, amivel csak a zsebe nehezedik megde a lelkiösmerete azért könnyű marad.

Kihalt már belőle minden, a becületet még csak hirtől sem ösmeri. Nincs előtte semmi szent: haza, társadalom, város, barát — mindent kész eladni a Judás aranyak sápadt csillogásáért!

Hol van az igazság? Vagy már az a sorsa mindennek e siralom völgyében, ami jó, szép és nemes — hogy elbukják?!

Nincsen már megtorlás a gazemberek ellen, akik épen azért olyan hatalmasak, mindenki féltőlük. Szomorú, szomorú állapotok bizony ezek. Keserűséggel töltik el minden józanul gondolkozó ember szívét, lelkét. Pesszimistává lesz előbb-utóbb.

Nem hisznek már a nemes szándékban, csak a rosszat tételezik fel minden oldalról? A közt, a társadalmat, a hazát, a várost szolgáló önzetlen, nemes férfiaknak örökké csak rut hálátlanság legyen a sorsuk?!

Kétségbe is esik így minden nemes törekvésű ember és helyeiket mások foglalják el — olyanok, akik megtudnak alkudni a viszonyokkal. Olyanok akiket nem vezérelnek elvek, mivel maguknak nincsen elvük.

Igy volt ez már minden időben. Fényes bizonyosság rá a történelem.

„Senki sem lehet próféta a maga hazájában“ — szomorú igazság! És kik okozták ezt, kik ront-

ják meg a közéletet, kik igyekeznek minden becsületes embert elkeseríteni, — hogy azután a zavarosban halászhasanak — mint épen ezek a becület marcangolásból élő hyénák.

Hol van hát az igazság! Erős a hitünk, hogy nem hiú ábránd, balga ködkép ez. A természetet megesealni nem lehet. Végre is diadalmaskodik az erkölcsi világrend — az igazság!

Az igazságot el lehet temetni hosszabb-rövidebb időre, de annál diadalmasabb azután a feltámadása. Mert utoljára is győz az igazság és elkövetkezik az ítélet. A becület hyéna megkapja méltó büntetését, a megváltozott közérzet, a közvélemény odadobja őt a becstelenségbe.

Onnan pedig nincs feltámadás! A becület hyénáinak ez a rendes végök. Ez a megérdemelt büntetésök.

Isten, haza, szülőföld, város — nincsen előttük! Az erkölcsöt, a becületet még csak hirtől sem ismerik. Arepirulás nélkül követik el a legnagyobb gaszágokat és nem is szégyenlik bevallani.

Elárulja a hazát, áruba bocsátja a szülővárosát, barátjának a becületével kufarkodik és eladja az igaz vért — harminc ezüst pénzen.

A pénz! ez mindene. A sápadt aranyok ténye elvakítják a szeméit — ezekért mindenre képes. Barát, becület, erkölcs, város, haza, Isten — mind semmik e sárga ördöghöz képest.

És felveszi a judási pénzt, a melyért igazakat árult el, igazakat vádolt meg, igazaknak taposott a becületében.

De az ítélet nem késik. A Közt csak ideig-óráig lehet megtéveszteni, azután jön az ítélet.

Hát jöjjön az ítélet!!

Grabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Apponyi Magyarország és Ausztria viszonyáról.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 19.

A nemzetközi jogi egyesület kedden tartja Budapesten XXV-ik nagygyűlését. Ez alkalomból a dr. Baumgarten Nándor és dr. Gyomai Zsigmond budapesti ügyvédek szerkesztésében megjelenő „Jogállam” magyar és angol nyelven ünnepi füzetet ad ki, melyben közölni fogja Apponyi gróf kultuszminiszternek Magyarország és Ausztria viszonyának jogi természetéről irt értekezését.

A holnap megjelenő ünnepi füzet ezen értekezésében Apponyi azt tüzi ki céljával, hogy a külföld jogászainak képzeletéből kiirtsa azt a téves felfogást, mintha Magyarország függetlensége az „ausztriai birodalom” keretében élvezett tartományi önkormányzat-féle lenne. Visszapillantást vet a magyar parlamentáris alkotmány fejlődés-történetére, majd hangsúlyozza, hogy a *pragmatica sanctio* törvénybeiktatásáig Magyarország és az uralkodó család örökös tartományai között semmiféle jogi kapcsolat fenn nem állt. A *pragmatica sanctio*ban Magyarország és Ausztria kötelezték magukat: egymást kültámadással szemben kölcsönösen védelmezni s a kölcsönös védelemre irányuló szerződésnek ugy végrehajtása, mint értelmezése teljesen Magyarország *souverain* belátásától függ.

Majd a kiegyezés közjogi jelentőségét vizsgálván, kifejti, hogy a nemzeti védelem két nagy szerve: a külügyi és hadügyi kormányzat közös ügynek nyilvánítatik ugyan, de a közös miniszteriumok közül a pénzügyminiszterium is jogilag nem egyéb, mint egy közös pénztárhivatal; a másik két közös miniszterium felállítását pedig csupán célszerűségi tekintettel idézték elő, azonban csak a végrehajtási cselekvés fokán, anélkül, hogy ezzel a végrehajtó hatalom, akár csak részben is, közössé tételét volna, mint-hogy ez nem a miniszteriumot, hanem a

souverain magyar királyt, illetve az osztrák császárt illeti meg.

Kifejti, hogy a delegációk nem törvényhozó testület, hanem csupán a két parlament speciális bizottságai, melyek a közös hivatalok költségét állapítják meg s azokat közvetlenül ellenőrzik, míg közvetve ugyanezt a két országgyűlés is gyakorolja. Egyszóval: a két nemzet *souverainitását* a kiegyezés egyáltalán nem érinti.

Mindezek után Apponyi oda konkludál, hogy „Ausztria Magyarország”-nak sem törvényhozó, sem végrehajtó hatalma, sem testülete, sem állampolgárai nem lévén, közjogilag létezéssel nem is bír s hogy Magyarország felett álló közjogi hatalom meg se konstruálható!

POLITIKAI HIREK

(A választói jog és a szociálisták.)

Az osztrák szociálisták értekezletet fognak tartani e hó 27-én a magyar választói jog érdekében. Erre a gyűlésre persze a magyar szociálistákat is meghívták.

Az értekezlet egyik legfontosabb tárgya egy deputáció alakítása lesz. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy az ellenkoalíció (szociálisták, nemzetiségek, parasztpártiak, demokraták) küldöttség útján sürgesse meg a királynál az általános és titkos választói jogot.

Mivel pedig politikai ügyben Magyarországon nem lehet a király elé jutni a felelős miniszterek tudta és hozzájárulása nélkül: a szociálisták az osztrák kormány segítségével akarnak az uralkodó elé jutni. Utjokat nagyban egyengetik az osztrák szociálista képviselők, akik a politikai téren gyakran szorult helyzetben lévő osztrák miniszterelnöknek, Beek bárónak bizonyos koncessziókat ígérnek a kihallgatás kieszközléseért.

Ebben az ügyben Bécsben szeptember 27-ikén — mint már irtuk — értekezlet lesz, amelyen már megalakítják a küldöttséget is. A szociálisták, tekintettel arra, hogy a forradalmi szociáldemokrácia elveivel nem igen egyeztethető össze egy uralkodó elé járulni és kérelmet előterjeszteni: Nyugat-Európa valamennyi államának szociálista pártszervezetéhez kérdést intéztek, hogy az elvek szempontjából megengedhetőnek tartják-e a küldöttség tervét?

Az orosz, svéd, belga és francia pártok kivételével már valamennyi szociálista szervezet hozzájárult a tervhez — az olasz azzal a megokolással, hogy a királyt csupán emlékeztetni akarja a küldöttség az adott szóra, de kérni nem akar tőle semmit. A francia pártszervezet még nem határozott; a párisi magyar szociálisták vezére, Demjén, a magyarországi pártszervezet megbízottja, Novák Traján az osztrák szociálisták három megbízottjával, Pohllal, Schreierrel és Mutschlerrel igyekszik kapacitálni a francia pártvezéreket, akik közül Jaurès és Lafargue helyesli a tervet, míg Vaillant és Sembat ellene van a dolognak.

Valószínű, hogy a francia szociálisták még a kongresszusuk előtt egy-két nap alatt állást foglalnak ez ügyben.

Az osztrák szociálista párt már közölte a franciákkal azt a határozatát, hogy a magyarországi speciális viszonyokra való tekintettel a küldöttség ügyét tőle telhetőleg támogatni fogja.

(A szerb patriárka választás.)

A kongresszus mai ülése iránt már sokkal nagyobb érdeklődés mutatkozik. Karlóca ismét nagyvárosias jelleget öltött és az utcákon sok idegen hullámszik. A kongresszusi palota előtti téren nagy néptömeg gyűlt össze és a palota bejárait megostromolták karzati jegyekért. A rendet a kivezényelt csendőrség tartja fenn. A radikálisok, valamint az önállóak tegnap késő éjjelig tanácskoztak. A radikálisok tanácskozása heves volt. Este 10 órakor szakadás történt és 23 Szevics párti kivonult a teremből. Ma reggel 8 órakor újból megkezdték a tanácskozást, mely az ülés megnyitásáig tartott.

Dr. Gyurgyevits Nikola világi elnök a kongresszus ülését 10 órakor megnyitotta. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Sanyics Döme, a pénzügyi bizottság elnöke jelentést tett az eddigi kiadásokról. Muncsevics Vazul (önálló) hozzászólása után a kongresszus a jelentést elfogadja. Elnök jelenti, hogy a napirenden van a patriárkaválasztás. Felszólítására a jegyző újból felolvassa a választásra vonatkozó királyi leirat szerb szövegét. Elnök felhívja a képviselőket a szavazás megkezdésére és hangsúlyozza, hogy a választásnak az eddigi szokásokhoz hiven kell lefolynia, vagyis mindegyik püspök nevével, Zmejano-vics kivételével ellátott szavazó-ív van az elnöki asztalon. A jegyző névszerint felolvassa a képviselők neveit, ezek elsőben szóbalileg kijelentik, melyik püspökre szavaznak, majd

A modern dráma fejlődése.

— A „Debreczen” eredeti tárcaja.

Irta: Voith György.

A XIX. század minden tekintetben a források kora volt. A művészet és irodalom terén különösen nagy átalakulásokat hozott.

Most már azonban mintha bizonyos kimerültséget tapasztalnánk minden mozgalomban, amely az emberiség szellemi életét irányítja. Közömbösség kezd fellépni minden vonalon. Cinizmus fogadunk mindent. Miniket már nem indít meg senki és semmi. Sokan az irodalom és művészet esődjét látják e dologban s arra hivatkoznak, hogy a haladás folytán elfog tűnni minden olyan ábrándkép, amit az emberiség gyermekkori fantáziája színes álmokként szövött.

Nem is tudnak a különböző áramlatok elhatározóan győzni, hanem a különböző értelmű közönség szellemi nivójához alkalmazkodva, szépen megférnek egymás mellett.

Minden jel oda mutat, hogy a nagy átalakulásokat mindenáron kieroszakolni akaró kor lejárt. Ma már nem akarják a régi hagyományokat gyökerestől kitépni és a művészet alapelemét, a szépet csak negatív pótolni. A tulásba vitt realizmus és naturalizmus nem dühöngnek többé fékevesztett erő-

vel. Így aláásták tekintélyét a nagy kezdeményezők epigon követői.

A jövő kor költészetében jelesül a drámai költészetében ismét a Szép, minden művészet ősanja és éltető eleme fog uralkodni. Minden jel arra mutat, hogy a közönség megelégette a csupán újságával ható tulzott reális és naturalis irányu darabokat, amelyek egyéb kiválósága sem tudja soha sem betakarni azt a tátongó űrt, mit a szép hiánya okoz.

A mai közönség el van törődve a lét birodalmaiba és nem óhajtja ennek nehézségeivel gyötörni újra magát, a süppedő bársonyszékekben is, mert ez nem élvezet, hanem kin és gyötorem reá nézve.

Az angol közönséget megrótták európa-szerte azért, hogy az új irodalmi áramlatoknak utat nem nyitván, azokat meghallgatás nélkül veti el. Pedig ezen nincsen semmi csodálkozni való. Csupán az angol közönség fejlett izlését mutatja, melyek e tekintetben a Shakespeare kultusz a legmagasabb fokra fejlesztett s a józan belátást, mely a tulásba vitt ocsmányságokkal hatni akaró u. n. naturalizmus romboló hatását felismerte.

Az új költők, a XX. század nagy drámaírói, kik előtt még csak most török az utat, ismét vissza fognak térni minden művészet

ősforrásához az örök Széphez, amely a drámában főleg mint jellembeli örök emberi vonás mutatkozik.

A nagy Wilde Oszkár is egyike azoknak, kik ezen új mesgyét lángeszökkel már széles uttá növelték. Egész biztonsággal haladhat ezen már a jövő kor drámai költésze. „Szeloméjában” megmutatta, hogy hogyan is lehet a régi klasszikus tradíciókat a modern követelményekkel összhangzásba hozni s megteremteni a jövő nagy klasszikus drámáinak egyik előhírnökét és mintaképet.

Az újkor drámája és költésze tehát mig egyfelől okulva a tulásba vitt romantizmus élet és vér nélkül való alakjain; életet, egészséget és bölesen mérsékelt realizmust visz belé az alakjaiba; másrészt elveti a naturalizmus alapját, a természet szolgáló utánzásán kívül még többre is törekszik. Trónjára ülteti rövid száműzetése után az emberiség örök időkgig egyik legszebb ideáját, a Szépet.

Ilyen elvekkal indul hareba az új áramlat, amely már is nagy győzelmekkel dicsekedhetik, hatalmas nagy írói nemzedék foglal állást mellette s felelevenítik a mult nagy tradícióit, hogy Shakespeare, Goethe s a többi nagyok lángelméjével hirdessék, „nem halt meg a leányzó, csak aluszik!”

pedig a szavazó ivre ráírják saját, valamint az általuk képviselt kerület nevét. Az elnök felszólítására ezután a hallgatóság kivonul a teremből, a palota folyosóit kiüritik, a bejárókat lecsukták. A választás pontban 11 órakor kezdődött.

(A választói reform) Andrassy Gyula gróf belügyminiszter Budapestre érkezett és a legközelebbi napokban audiencián fog megjelenni a király előtt, hogy a választói jogról szóló törvényjavaslatot előzetes szentesítés végett a felség elé terjessze. Ma már a dolgok odáig fejlődtek, hogy egészen biztosra vehető, hogy a király, aki a reform alapelveit már előzetesen ismerte, mindenben hozzá fog járulni Andrassy előterjesztéséhez. A belügyminiszter a választói jogról szóló törvényjavaslatot — értesülésünk szerint — még a delegációk összeülése előtt fogja a Ház elé terjeszteni. A koalíciós pártok zöme már megbarátkozott a plurálitással, csak a függetlenségi párt egy 30-40 tagból álló csoportja követeli, hogy a szavazati jog a magyar irás és olvasás tudásához legyen kötve.

Gyöngyösi István.

Irodalmi ünnep Ungváron és Radvancon.

Debreczen, 1908. szept. 21.

A jó öreg Gyöngyösinek, a múlt századok legkedveltebb költőjének emlékét újítják fel ma szülővármegyéjében, Ungvárt és Radvancon. Egy ujonnan alakult irodalmi egyesület, a Gyöngyösi-társaság emléktáblával jelöli meg a költő szülőházát, a Gyöngyösi-család radvanci régi kúriáját, ugyanakkor a társaság tagjai s az irodalmi testületek küldötti beszédekben méltatják a *Murányi Vénusz* szerzőjének érdemeit, amelyekről hadd emlékezzünk meg mi is egy pár szóval.

Gyöngyösi István nagy időkben hosszú időt élt végig. Bethlen Gábor korában született 1620 körül, átélte a két Rákóczi György, a Zrínyi Miklós és Wesselényi Ferenc idejét, Thököly szabadságharcát és még megértte a II. Rákóczi Ferenc zaslóinai diadalmos feltűnését, mikor 1704-ben végálmra hunyta le szemét. — E mozgalmas században, az örvendés és szomorú események e nagy forgatagában Gyöngyösi bőven kivette a maga részét a hazafiúi kötelességekből, de őt ezenfelül a költői hivatás is lelkesítette, a költészet örök forrásából merítve szórakoztatni és tanítani akarta zaklatott kortársait, a magyar nyelv és vers művelésével, a magyar irodalom fejlesztésével akart magának hírnevet, nemzetének dicsőségét szerezni.

Sokat és sokfelét irt Gyöngyösi, de a XVII—XVIII. századbéli népszerűségét és maig tartó dicsőségét leginkább három elbeszélő költeményének köszönheti a *Murányi Vénusznak*, a *Kemény Janos emlékeztetőnek* és a *Thököly-épusznak*. Mindhárom elbeszélésnek egykoru esemény a tárgya bennök a XVII. század vitéz főurai és szépséges asszonyai a hősök, a cselekvény középpontja mindenütt házassággal végződő szerelem, miért is e költői elbeszélések méltán nevezhetők a magyar irodalom első verses regényének.

Gyöngyösi kortársai már csak azért is érdeklődtek e művek iránt, mert híres kortársakról szóltak, Wesselényi Ferenc nádorról, Kemény Janos főhadvezérről és erdélyi fejedelemről, Thökölyről, a fölkelők vezérével, a kuruc királyról és mert ország-szerzte ismert szépségű nőket, nagynevű honleányokat dicsőítették Péchy Máriát, Lónyay Annát és Zrínyi Ilonát.

Tetszettek e költemények már csak azért is, mert Gyöngyösi a régi magyar költészet hagyományait követve, kivált Tinódi nyomdokain járva, megtörtént igaz dolgokat foglalt versekbe és a történelmi hűségből sem-

mit fel nem áldozott. De megnyerte olvasóinak a szívét, még pedig nemcsak az egykoruakét, hanem a későbbi nemzedékekét azzal, hogy a történelmi hiteles eseményeket felékesítette különféle költői díszítésekkel, mitológiai képekkel, hasonlatokkal, a régi költőktől, kivált Ovidustól tanult művészi fogásokkal, ének leírásokkal, hatásos meg-
személyesítésekkel.

Azonkívül tele szórta művét bőles fejtegetésekkel, hasznos elmélkedésekkel, üdvös erkölcsi iatelmekkel. Egyszer a béke és barátság jóvoltát hirdeti, máskor a vizály és háboru pusztításait hangoztatja, gyakran fölmelegeti a szerelem boldogságát, de még gyakrabban óv Kupidó veszedelmeitől, leg-
többet tanakodik azonban a sors forgandóságáról.

Mindez nem tartotta volna fenn másfél századon át a népszerűségét, mindez nem mondatta volna leghivebb követőjével, Gvadányival, hogy Gyöngyösinél küitomb poétát nem szült magyar anya, ha Gyöngyösi meg nem lett volna áldva az előadás kellemével, a nyelv szépségével, a vers dallamosságával, röviden: a kúialaknak teljes művészetével.

Amit az olvasók legnagyobb része szokott keresni a költészetben: festői szavakat, hangzatos kifejezéseket, ritmikus verseket, csengő-bongó rimeket, azt mind föl lehetett találni Gyöngyösi műveiben, mindezért ma is teljes elismeréssel adóztatunk Gyöngyösinek, még ha be is valljuk, hogy a cselekvény szerkesztésében és a jellemek alkotásában messze mögötte marad lángeszű kortársának, Zrínyinek.

De ha megannyi gyöngéjét ismernők is, az bizonyos, hogy nemzedékeknek szolgált gyönyörűségül, hogy a költők egész sora tartotta követendő példaképének, hogy újabb irodalmunk nagyjai sem vonhatták ki magukat hatása alól, hogy egy Csokonai, sőt még egy Arany is sokat köszönhet a Gyöngyösi ragyogó előadásának és művészi verselésének.

Csak dicséret illeti tehát a nevéről nevezett irodalmi társaságot, hogy most halála után több mint kétszáz évvel poraiból megéleszti a régi magyar költészetnek ezt a fénysz-madarát; csak kötelességet teljesít az egész magyar irodalmi világ, mikor a kegyelet cipruságával és a hódolat babérával övezi a Gyöngyösi szülőházára helyezett emléktáblát.

Dr. Kardos Albert.

IRODALOM.

A rombolás diadala.

Sötét mohos falak, nehéz évszázadok

Vonulnak meg alattok,

— — Komoran, misztikus csendben — —

Hűvös, sötét falak — klastrom, sirverem,

Siri nehéz, fojto csend

Komor sötét emberek ajka zeng

Tompa, szaggatott siri mellódiát.

De profundis — —

Jön a nép. Vigaszt várva, remélve — —

És ezer ajk esd föl a magas égre:

De profundis!

Még sokáig bírja a klastrom az éveket

De szomorú lakói odalent

Nyugosznak. — — Gyászolnak egyre

Mind kevésbb ajkról hangzik a halott

A circum dederunt me — — [barát felett

Komor, bus, szívzaggató mellódiája

Velőkgig ható minden jajszava,

Csak a szomorú visszhang felel reája.

Arva a klastrom, de még bírja az idők

Egyedül maradt az ósz apát. [viharát.

Nem jó a nép

Elhagyta Istenét

Nem buzgólkodik, nem zarándokol
Hiszen már nincsen se ördög se pokol — —
A puszta falak közt csak a fázos szél
Jár, csendről, elmúlásról zokog — beszél.

De mi ez? Mi lárma, zaj!?

Fülsikító hozsána? mi nagy moraj — —

Zászlakkal jó a nép kezébe!

Szitkokat zugva, dörögve az égre...

Szenténeknek véle a vén barát

Hallja lelkével a szent melodiát — —

Látja — hallja és nem sokára

Ercszavu haragzugás borul a tájra.

„Visszajő, visszatér a nép

Oltárt emel, imádja Istenét!”

Zug a harang érces nyelve

Félelmesen, vésszel, panasszal telve — —

Zug a kapu is — feszíti a nép.

Csikorg minden, amerre lép.

Törve rombolnak, feltartóztatlanul

S az apát imája görcsös zokogásba full

De profundis — —

Zugva bug a kisérteties ima és harangszó,

De inog a harangláb, korhadt a kereszt,

Annál jobban zug a messzirehangzó

Óreg harangszó mit ég felé meneszt.

Egy reccsenés, nagy dördülés?

Leomlik a korhadt keresztláb s kereszt

Alatta az ósz harangzó — —

Tombolva jó a nép, kezében a vereslobogó!

(—lth.)

Tudják sokan . . .

Tudják sokan, hogy szeretlek,
Hogy csak érted élek
S haragusznak — mikor látják —
Hogy veled beszélek,

Kik barátim voltak eddig
Ellenségeim lettek,
Minden rosszat reám fognak,
Gyűlölnek, megvetnek.

...Am hagyjon el minden barát:
Egy csöppet se bánom!
Csak Te szeress! édes lányka,
Féltett boldogságom!

Veress Jenő.

Egyszer.

Ha a mi utunk egyszer össze tébed,
— Idején ősznek . . . talán a télnek, —
Ami örökre válnak hitt utunk,
Majd nézzük egymást hosszasan merengve
...S szólni sem tudunk!

Szemünkbe lassan égő köny lopózik:
Bus sorsunk haj! hányszor nem okoltuk!
S kifosztva árván, koldusan, szegényen
Megérzed akkor és én is megérezem:
Mi voltunk, kik egymást kiraboltuk!

Zivuska Andor.

Iskola-öltönyök

nagy választékban

Gerő Ernő

ruha nagyáruházában

Piac-utca 41.

Az üzletátalakítás befejeztével az olvasó kézimunkavásár megkezdődött

KRAUSZ GYULA

o o o o o o kézimunka és rövidáru üzletében, DEBRECZEN, Kosuth-utca 15. szám. o o o o o o

Kossuth-lakoma.

A függetlenségi kör társasvacsorája.

Kossuth Lajos, a magyar nemzet „édes apja” születésének 106 ik évfordulóját igazán fényesnek mondható társasvacsora keretében ünnepelte meg a debreceni Függetlenségi kör. A vacsorán ott láttuk városunk társadalmának színét-javát. A társaság zsufolásig megtöltötte „Törő bácsi” nagy étkező termét.

A hivatalos beszédet a Függetlenségi kör ezüst kupájával kezében Tassi Miklós tanító elnök mondotta a következő szavakkal:

Mélyen tisztelt Társaság!

A hála és kegyelet érzelmeivel eltelve gyűltünk itt egybe, hogy Kossuth Lajos születésének 106-ik évfordulóját megünnepeljük.

Kossuth Lajosról emlékezünk — arról a férfiről, ki e sokat csalódott, sokat szenvedett magyar nemzetnek a „szabadság egyenlőség, testvériség” szent ígét hirdette s lángelképnek szózatával a népek millióit szabadította fel a szabadság sorvasztó jáрма alól s tette a hazának szabad polgáraivá.

Sok nagy fia élt már a magyar nemzetnek, de nagyobb nem volt s talán nem lesz soha, mint Kossuth Lajos. Benné az emberi és hazafiai erények csodálatos módon egyesültek. Nemesen érő szív, erős akarat, önzetlen hazaszeretet: ezek voltak fő jellemvonásai. Tanményes pályát futott meg a monoki egyszerű nemesi házi Magyarorszag kormányzó székéig s életének minden mozzanata mélyen belevág a magyar nemzet történetében, melynek egész korszaka, meg pedig dicsőségteljes korszaka fűződik nevéhez.

Nagyságát csak úgy érthetjük meg, csak úgy foghatjuk fel teljesen, ha nem omon követjük életének minden változását. Belefárad a lélek e gazdag, áldásos élet vizsgálásába s nem tudjuk megállapítani, mikor volt nagyobb, akkor-e, midőn az 1848-iki törvényesért küzdött, vagy midőn a magára hagyott nemzet s minden oldalról lángba borított haza védelmére a honvédséget szervezte. Avagy akkor-e, midőn kormányzó hatalmat kezébe adta a nemzet, vagy pedig midőn a hontalanság keserű napjait élte Turin városában?

Nagy volt ő mindig, minden körülmények között.

A kezébe adott hatalom nem szédítette meg, a kivívott siker nem tette elbizakodottá s a hontalanság keservei, a méltatlan támadások özöne erejét meg nem irték. Balsorsában épen úgy szerette nemzetét, ép oly félt gonddal munkálkodott érte, mint akkor, midőn az ő erős kezében nyugodott a magyar haza sorsa.

Ő egykor leborult a nemzet nagysága előtt, mi késti utódok az ő nagysága előtt hajtjuk meg az elismerés pálmáját.

A leáldozó nap végső sugarai ott rezegnek a hegyek ormán még azután is, midőn a napból már semmit sem látnak.

A nagy emberek eszméi, mint drága gyöngyök szállanak át az utódokra s fényt, meleget árasztanak, irányt mutatnak a késői nemzedék számára.

Kossuth Lajos lelke ma is velünk van, eszméi itt élnek közöttünk.

Nem érezzük-e ma is e lélek csodás hatását? Nem látjuk-e csak a közelmúlt szomorú napjaiban is e lélek varázshatalmat, midőn az elnyelni akaró hullamok már-már összecsaptak fejünk felett s elleneink daldalmi torra készültek a saját fiai által meggyilkolt nemzet holtteste felett? Nem-e a Kossuth Lajos eszméi ülték diadalt, midőn

a nemzet, mint egy ember állott talpra, hogy megvédje ezeréves alkotmányát és ősi szabadságát?

Igen, a Kossuth Lajos eszméi, melyek ott élnek minden magyar ember szívében s a hazaszeretet szent tűzével termékenyülnek meg mindannyiszor, valahányszor megnehezedik az idők járasa felettünk s feljülnek vérző sebái.

Ez évről-évre megújuló Kossuth lakomák fényesen hirdetik, hogy Debrecen polgárságának szívében ma is kitörölhetetlenül él Kossuth Lajos emléke. Ez a polgárság átérzi, hogy a Kossuth Lajos eszméihez való törhetlen ragaszkodás teheti naggyá, hatalmassá a magyar nemzetet.

Nem fogy el a Kossuth regementje — soha. Az idővel erősödik, szaporodik. — Akik eddig tétováztak, kishitűsködtek, azok is megértették már az ő üzenetét s ha a lelkesedéshez az ő erős, vasakarata, szilárd jelleme is gyökeret ver szíveinkben: minél előbb megvalósul lelkeinknek álma, forró óhajta, az önálló, szabad, független Magyarország!

Ez édes reménységgel iszom áldomást Kossuth Lajos születésének évfordulóján.

Az ő nemes alakja legyen a mi példányképünk mindenha. Ne feledjük egy pillantra sem a költő intését:

„A haza minden előtt.”

A beszéd hatása alatt emelkedett szólásra a függetlenségi párt érdemekben gazdag elnöke, s Kossuth szellemében, a Kossuth eszméinek híveit, az igaz magyarokat az egyetértés, a megértés szent eszméire buzdította s poharát a szabad, független, önálló erős Magyarországra emelte. Utánna B. Nagy János a függetlenségi kör puritan elnöke üdvözölte a vendégeket és köszönetet mondott megjelenésükért. Majd indítványozta, hogy Kossuth Ferencnek az ünneplők üdvözlő táviratot küldjenek. Az indítvány élénk helyeslés kísérette és az üdvözlő nagy államférfiúnak.

Beszélték még Kovács József polgármester, aki a város polgárainak hazafias egyetértésére, a város előmenetelének ez ő alkotó elemére emelte poharát, hogy általa Debrecen mindazok céljai megvalósuljanak, melyek hivatják, hogy az ő „Dobreczen”-t igazi nagy modern fejlődésű várossá tegyék. Király Péter a polgármesterre, Szentjóbó László, Bészter Károly tanácsos, Nagy Gyula, mint a függetlenségi körnek 25 év óta tagja Kovács József polgármesterre és B. Nagy János elnökre emelte üdvözlő poharát. Azután az egybegyűltek Oláh Károly tanácsnokot és dr. Matolcsy László felsőbb leányiskolai tanárt óhajtották hallani.

Mind a ketten engedtek a közóhajtnak és Oláh Károly a függetlenségi eszmék diadalának eljövételét óhajtotta magas szárnyalású beszédében, míg dr. Matolcsy lendületesen arról beszélt, hogy a nagy Kossuth ünneplése nem lehet teljes, míg minden igazi debreceni polgárnak forró óhajta nem teljesedik, hogy Kossuth szobra nem áll Debrecen főterén. Azért azt

óhajtotta, vajha a nemzet géniusza megihletné az alkotó művészetet, hogy a szobor Kossuthhoz, Kossuth eszméihez és az ő magyar Debrecenhez méltó lehessen, hogy a szép, művészi szobor előtt, habár koszorukkal kezünkben, hirdethessük a szabad és független Magyarország igazi diadalmát.

A mélységes csend, amellyel hallgatták, a kitörő lelkesedés tanuskodott, hogy a leányiskola ifju tanára beszéde szívből szólt és szívekre talált.

Ezután a társaság vig kedéllyel, jó kedvvel maradt együtt a késő éjjeli órákig, mikor Medgyaszay Dezső indítványára elénekelték szent imádságunkat: „a nemzeti himnuszt”.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen a Francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

SZINHÁZ.

* Színházi bérlők. Az ideai színházi szezon iránt nagy érdeklődés mutatkozik a közönség részéről. A temérdek pályázó közül a következőknek sikerült bérlőhöz jutniok.

A) Bérlők. Földszinti páholyok: 1. Jeney Miklós, 2. Rickl Géza, 3. özv. V. Szabó Jánosné, 4. özvegy Sesztina Lajosné, 5. Sz. Szabó László dr. és Kondor Zsigmondné, 6. Tóth István, 7. Samy Béla, 8. Rásó Gyula, 9. Kölesy Sándor, 10. özv. Reichmann Armiáné, 11. Aron Jenő, 12. özvegy Kovács Lajosné, 13. özv. Kiss Aronné, 14. özvegy Sárvári Ferencné.

Első emeleti páholyok: A. Moskovits Jenő dr. ügyvéd, B. Wolf János szazados, 1. K. Tóth Kálmán, 2. Balkányi Miklós dr., 3. Gajzágó Béla dr., 4. Szikszay Lajos, 5. özvegy Kaszanyitzky Endróné, 11. Kalmár Barna dr. és özvegy Konez Elekne, 12. Igyártó Sándor, 13. Szabó Sándor, 14. Magoss György dr., 15. Szabó Miklós, 16. Csanak József és János, 17. Falk Lajos.

Családi páholyok: A) bérlők: 6. Fejér Ferenc dr., 7. Nagy Jakab, 8. Városi, 9.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet ujon aznan friss árakkal berendezett posztó kereskedésében ROHN M. MIKSA Hatvan-utca 7. szám — Nagy választék. Szabott árak. — Tessék meggyőződni.

özvegy báró Yosiney Miklósné, 10. Diosófi József és Szele György.

B) **Bérlők.** Földszinti páholyok: 1. Mikolezy Lajos, 2. Simonffy Imre, 3. Huzly Lujza, 4. özvegy Veress Lászlóné, 5. özvegy Steinfeld Mihályné, 6. Vecsey Viktor, 7. Lestyan Adorján, 8. Losonczy Ámos dr., 9. Fried Amil, 10. Kerekes Géza, 11. özvegy Rothschnek V. Emélné, 12. Liszka Nándor, 13. özvegy Varga Ferencné, 14. Debreczeni Jenő.

Első emeleti páholyok: A) Tüdős János dr., B) Kola János dr., 1. Wessprémy Zoltán, 2. özvegy Király Ferencné, 3. Fischbein Ignác, 4. Reviczky József, 5. Géresi Kálmán, 11. Deegenfeld József gróf, 12. öz. Jarmy Elekné, 13. özvegy Brunner Edéné, 14. Komlóssy Arthur, 15. ifj. Bosznay Károly és Toth Kálmán, 16. Ormódy Lajos, 17. Uhlarik Bela.

Első emeleti családi páholyok: 6. Kardos László, 7. Kenyeres Károly, 8. Városi páholy, 9. Lófkovits Arthur, 10. Kenézy Gyula dr. és Török Gábor.

C) **Bérlők:** Földszinti páholyok: 1. Hoffmann József és Budaházy Zoltán, 2. öz. Simonffy Béláné, 3. Szikszay Gyula, 4. Aczél Géza, 5. Békessy László, 6. öz. Tóth Ferencné, 7. Szabó Kálmán képviselő, 8. Vinney Géza, 9. Somogyi Pál és Magócsy Sándor, 10. Orosz Endre, 11. Szentkirályi Tivadar, 12. Kovács József polgármester, 13. Ujfalussy József dr. 14. Dalmy Kálmán és Hutflész Kázmér.

Első emeleti páholyok: A) Szabó István és Sz. Nagy Lajos, B) Szabó Lajos és öz. dr. Tóby Elekné, 1. Kernhöffer József, 2. Márk Endre, 3. Fazekas Sándor, 4. Szőke István, 5. Vecsey Zoltán, 11. Komlóssy Dezső, 12. Szunyogh Sándor, 13. Bruckner Ernő dr., 14. Zádor Lajos, 15. öz. Béressy Samuelné, 16. Szántó Győző, 17. Moskovits Miksa dr.

Családi páholyok: 6. öz. Lengyel Imréné, 7. Bechert Manó, 8. Városi páholy, 9. Dumahidy Elemér, 10. Kolbenhayer K. és dr. Szücs Miklós.

Az új páholyok beosztása: A középső új páholy a helybeli Kasinóé, a baloldali új páholy A) napra Poroszlay Lászlóé, B) napra Nagy Lajos dr.-é, C) napra Péntes Sándor és Oláh Miklós dr.-é. A jobboldali új páholyt A) napra bérlő Csiky Lajos, B) napra Megyery Pál dr., C) napra Szilágyi Imre.

Támlásszéki bérlők: Kone Lajos dr., Tóth Imre, Debreczeni Lajos, Balogh Dávid, Mihalovics Jenő, Mórítz Ferenc, Mandel Lipót, Tóser Emil, Rauch Árpád, Gyarmathy Istvánné, Fekete Jakab, özvegy Jablonczay Kalmánné, öz. Liphay Gáborné, Hoffmann és Kronovitz, Hevesi Gyula, Ungvary József, Jobágy Jánosné, Holländer Adolf, Csatári Szücs Bertalan, Erdődi Lajos, Szántó Samuel dr., Flaischmann Mór, Fodor Jakab, Holländer József, Vajda Lajos, Fodor Józsefné, Lehmann László, Németh Dezső, Stern József, L. Nagy Bálint, öz. Lovász Sándorné, öz. Kanizsai Endréné, dr. Weisz József, Keiner István gyógyszerész, Tikos József, Farkas Béla, Hegedüs István, Visky Ernő, Erber Dezső, Veneberger Sándor, dr. Nyiri Ernő, Radákovics Géza, Tafler Ignác, Moskovitz Adolf, Jambor János, Letzter József, dr. Öreg János, Sár Mihalv, öz. Csóka Józsefné, Gyarmati Istvánné, Rochlitz Artur, Hatvani József 2-2 darab, Riedl Rajmund, Békés Lajos, Erber Ernő, Harmathy Pálné 3-3 darab.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

Női felöltőkben

és confekcióban a legjutányosabb a Központi női felöltő áruház Simonffy-utca 2. Városi bérház. Rófös- és rövidáru a legolcsóbban **FELDMANN C. és TÁRSA**, Simonffy-utca 1. szám alatt.

Napi krónika.

Szociálista tüntetés.

Óriási siker, két-három tüntető.

Nagy tüntetést rendezett tegnap a debreceni szociálista párt egy — „nagy” része. Tüntető, lámpionos felvonulást rendeztek a szokott attrakciókkal. — Kenyeret és jogot! Eljen az általános titkos választói jog! Le a vagyonos osztállyal! — stb. stb.

Szóval minden képen óriási volt a tüntetés. Szavahihető személyiségek állítják, hogy több mint négy lámpion és nyolc tüntető vett részt a felvonuláson. A felvonulás sikere is óriási volt, az összes debreceni szociálista érzelmű csizmadia és cipészinasokat, legalább legnagyobb részben, sikerült a felvonulás részére megnyerniök.

Tüntettek is borzasztóan, minden néven nevezhető eszközökkel.

Legelőször is nagy óvációban részesítették a tüntetés gyérszámú törzstagjait.

A felvonulás a „Csicsogó” elavult terein kezdődött. Innen vonult fel a menet zárt sorokban a volt Népkert angolstíliú mezejére.

Ekkorra már nagyon felszaporodott a számuk. A három tüntetőhöz még kettő csatlakozott. És kigyultak a lámpionok és végig világitottak az őszi szélről átjárt városban, azaz inkább a néptelen utcákon.

És a menet megindult a helybeli csizmadia és cipész szakegyletek ifju gyakornokai asszisztálása mellett.

— Le a vagyonos osztállyal! — ordította öt torok.

Szóval minden fényesen sikerült.

HIREK.

A középosztály helyzete.

A középosztály helyzete, jövőendő sorsa egyik legfontosabb problémája a társadalom politikanak. E kérdés tudományos művelői világszerte hatalmas irodalmat teremtettek már meg. Gyakorlatban, a különböző törvényhozások és kormányzatok többnyire kimondott programpontjuk gyanant vették föl a sok irányban fenyegetett középosztály védelmét és helyzetét javítását, azon meggyőződésben, hogy erős középosztályra feltétlenül szükségünk van az egészséges nemzeti, állami léthez.

E kérdéseknek kutatására 1905-ben Lüttichben tartott nemzetközi kongresszuson megalakult a Brüsszelben székelő nemzetközi kongresszust rendező szövetség Bécsben, az osztrák kormány támogatásával.

A kongresszusnak különösen fontos tárgyai lesznek:

1. Az ipari és mezőgazdasági kis termelők szakszerű kiképzése, technikai eszközökkel ellátása.

2. Szövetkezeti ügy, a hadsereg szállítással kapcsolatban.

3. Mezőgazdasági és ipari hitelszervezet.

4. A házipar fejlesztés.

5. A középosztály lakáspolitikája.

6. Építő iparosok kérdései.

Az első kongresszus is igen magas színvonalon volt, most is a fölvetett kérdések és a kulturálmok küldöttei fényes névsora hasonló színvonalra enged következtetni.

Debrecenből a keresk. és iparkamara fog résztvenni a kongresszuson, melyen a kamarát dr. Rác Lajos segédtitkár fogja képviselni.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Ma vasárnap a ref. templomokban az istentiszteleti szolgálatot a lelkészek a következő sorrendben végzik: Nagytemplomban predikál G. Szabó Gábor s. lelkész, a Kis templomban predikál Baróthy István s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban predikál Szele György lelkész, az Ispótytemplomban predikál K. Tóth Kálmán lelkész, a Csapókeriben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkerében Sarközy Lajos a kollégium szeniora, a Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — A róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor esendes mise, 7 órakor esendes mise, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor X. Pius pápa 50 éves papi jubileuma alkalmából az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána szent beszéd, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12 órakor esendes szent mise. Delután 3 órakor lytánia, utána rózsafüzér, 5 órakor a Szent József társulatának hónapos átátossága szent beszéd, körmenet és lytániával. — Az ágostai hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Szarka Boldizsár ref. s. lelkész végzi.

— **Culp Julia Debrecenben.** Fényes zenei eseményt készít elő a Zenekedvelők Társaságának vezetősége. Ezen legifjabb kulturális egyesületünk igazgatóságának ugyanis sikerült egy estére megnyernie a világ — ez időszertint — legnagyobb hangverseny-énekesnőjét, Culp Juliát! Hogy ennek mi a jelentősége, azt a műértő közönség előtt felesleges bővebben magyarázni; mindössze annyit jegyzünk meg, hogy ilyen énekesnő városunkban még eddigelé nem volt s ezen fényes estére már most és ezután hívja fel a társaság tagjainak és városunk minden zeneértőjének figyelmét. Nagy Vilmos a Zenekedvelők Társaságának titkára.

— Birósági végrehajtók mozgalma.

A nagyváradi kir. ítélőtábla területén működő birósági végrehajtóknak lapunkban előre jelzett értekezlete tegnap tartatott meg Nagyváradon az Európa szálloda éttermében, mely értekezleten a nagyváradi kir. ítélőtábla területén működő birósági végrehajtók közül 28-an személyesen vettek részt, a többiek pedig egy-kettő kivételével írásban jelentették be a hozandó határozatokhoz való hozzájárulásukat és ezenkívül az ország minden részéből érkezett több mint 300 sürgöny és levél, melyekkel a birósági végrehajtók a nagyváadi értekezletet a mozgalom megindításáért üdvözlik és csatlakozásukat bejelentik. Az értekezletet Bakó Bálint birósági végrehajtó nyitotta meg, majd felolvasásra került a birósági végrehajtók államosítását

kérdés és lapunkban már ismertetett memorandum, melyhez az elnökön kívül pártolólággal szólottak Barry József törvényszéki elnök, Hlatky Endre ügyvédi kamarai elnök, Szokoly Tamás országgyűlési képviselő, Jóny Lajos, margittai, Torók Dénes aradi és Oláh Géza debreceni bírósági végrehajtók és ennek utána egyhangulag elhatározottak, hogy a memorandumot az igazságügyminiszterhez fel fogják terjeszteni és azonkívül megküldik minden egyes országgyűlési képviselőnek, bírósági végrehajtóknak, királyi ítélőtáblának, ügyvédi kamarának, ez utóbbiaknak azzal, hogy hasonló értelmű felterjesztést intézzenek az igazságügyminiszterhez, a bírósági végrehajtókat pedig ezúton is, de külön felhívással fölkéri, hogy a végrehajtói intézmény államosítása végett táblai kerületenként szervezkedjenek és indítsák meg a mozgalmat. A nagyváradi értekezlet ezután az ügy további vezetésére bizottságot küldött ki, mely után az értekezlet véget ért.

— **Hajdúvármegye termése.** Az ország ez évi gabonatermésének számszerű statisztikáját most állította össze és adta ki a földművelésügyi miniszter. A statisztikában Hajdúvármegye elég jó terméseredményekkel, némely gabonában még a közepesnél is jobb eredménnyel szerepel. A gabonatermés cséplése most már mindenütt befejezést nyert. Az utóbbi hetek száraz időjárása hátráltatta ugyan már megkezdett őszi szántó-vető munkák befejezését, de ez a körülmény nem okozott nagyobb károkat. A statisztika szerint különben Hajdúvármegyében őszi és tavaszi búzában a termés közepes, mert holdankint termett 6-45 mázsa. Sokkal kedvezőbb a termés a rozsbán. A termés ebben a gabonában Hajdúvármegyében elsőrendű, amennyiben holdankint 7-68 mázsa. Árpában szintén kedvező az eredmény. Holdanként 7-17 mázsa termett. Zabra ugyanez áll, mert holdanként 6-25 mázsa termett, holott az országban: holdanként 10-25 mázsát. — Szóval, ha a statisztikai adatok nem csalnak, az idei termésel gazdáink minden tekintetben meglehetnek elégedve.

— **Az elárúsítónő.** Pár nappal ezelőtt Sözeberg Je ő bazáros feljelentést tett lopás miatt elárúsítónője, Berger Margit ellen. Minthogy a rendőri vizsgálat nem állapította meg a vádakat, Rozenberg a feljelentést visszavonta és így az ügyet beszüntették.

— **Kereskedők évkönyve.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület e címen tavaly megindított kiadványának karácsonykor jelenik meg az 1909. évi kötete. Az egyesület nagy gondot fordít rá, hogy az évkönyv második folyamata is részlegesen tartalmának értékességével és célszerűségével arra az elismerésre és kedvező fogadtatásra, amelyben már az első évfolyam részesült. Elsőrangú szakírók írják az évkönyvet, amelynek különös jelentőséget ad, hogy az Onke minden tagja, 12,000 magyar kereskedő tagsági járulékát fejében kapja meg. Az évkönyv most megjelenő kötete következetesen arra törekszik, hogy biztos utmutatója legyen a kereskedőnek a gyakorlati életet legsűrűbben érintő jogszabályok, közigazgatási, jövedelmi és egyéb közteherviselési rendelkezések tömkelegében. Ezek közül az újabb hatályba lépett törvénye-

ket és rendeleteket, mint a szeszadótörvényt a végrehajtási novellát bő magyarázattal ismerteti. Alapos tájékozást nyújt továbbá az évkönyv a kereskedelmi forgalommal kapcsolatos fontosabb intézmények szervezetéről és szabályairól, a külkereskedelmet és iparfejlesztést tárgyaló rovatában bemutatja vámpolitikai lekötöttségünk táblázatos képét, közli főbb exportterületeinknek árforgalmi statisztikáját és a magyar árforgalmi adatokat az iparfejlesztéssel való vonatkozásukban. Külön fejezetben behatóan foglalkozik az évkönyv kereskedelmi szakoktatásunkkal is. Az évkönyvet az egyesület megbízásából Beck Géza szerkeszti.

— **Az ultraviolet sugarak hatása a szemre.** Az ultraviolet sugaraknak behatását az emberi szervezetre már behatóan tanulmányozták és kimutatták, hogy a különböző hullámhosszal bíró sugarak különböző hatásokat eredményeznek. A rövid hullámhosszal bíró ultraviolet sugarak könnyen heves, de főleg csak a hatásuknak kitett felületre szorító gyulladásokat okoznak. A szem hasonlóképpen nagyon megéri az ultraviolet sugarakat, amennyiben azok a szemhéjgyulladásokat okoznak. Némi védelmet maga a szemlencse nyújt, mert ez a kérdéses láthatatlan sugarakat láthatóvá teszi, azaz fluoreszkál; ez azonban nem tart folyamatosan, mert a lencsében levő eme fluoreszkáló anyagok felhasználódnak s ekkor az ultraviolet sugarak már mi sem állja útját, hogy a szemhéjhoz jussanak s ott romboló hatásukat megtegyék. A világitási technika mindinkább növekedő hőfokú fényforrások alkalmazása által igyekszik a világitás hatásfokát növelni; minthogy azonban az ultraviolet sugarak mennyisége annál nagyobb, minél nagyobb a fényforrás hőfoka, következik, hogy az újabb alkalmazott fényforrások sokkal gazdagabbak eme, a szemre nézve káros sugarakban, mint a régi, de nem gazdaságos fényforrások. Kíváncsú volt ezért megvizsgálni, hogy a ma használatos fényforrások e tekintetben a napfényhez képest miként viselkednek. Ily irányú vizsgálatokat Voegé dr. végzett. Kísérleténél két szempontból indult ki, még pedig először összehasonlította a nap- és mesterséges fény hatását ugyanazon felületi világosságánál, másodsor pedig ugyanannyi ideig tartó megvilágításoknál. Voegé tapasztalta, hogy az első esetre vonatkozólag a napfény sokkal több ultraviolet sugart tartalmaz, mint az elektromos izzó- és ivlampák, valamint a gáz-izzólámpák. Kivétel képeznek csak a Regina ivlámpa és a kvarc higanygőzlámpa. Általában, ha a fényforrások elhelyezése olyan, hogy azok a szemre nézve el vannak takarva, de a munkaszínterrel szembe van megvilágítva a nap, a megvilágításnak megfelelő, akkor mesterséges világitásnál kevesebb ultraviolet sugár jut a szembe, mint nappali világitásnál. Nem okadatolt tehát az az aggály, hogy az újabb mesterséges fényforrások a szemet megáradják. Más körülményt kell a mesterséges világitásnál tekintetbe vennünk, még pedig azt, hogy ezeknél a kontraszt hatások sokkal erősebbek, mint a természetes világitásnál. Ez utóbbinál ugyanis az egész környezet meg van világitva, a szem tehát nem fárad el, míg az előbbéknél, különösen az újabb lángivlampáknál, a szem igen erősen megvilágított helyről egyszerre sőtét helyekre kénytelen tekinteni. A mi az ultraviolet sugarak abszolút mennyiségét illeti, az a mesterséges fényforrásoknál többnyire kevesebb, mint a napnál, úgy hogy e szempontból látószervünk nincsen veszélyeztetve.

— **Párosan a halálba.** Megrendítő szerelmi drámáról ad hirt szlováti tudósítónk. Két fiatal életet sodort öngyilkosságba a reménytelen szerelem. Tóth Sándor jómódu

szlováti gazdálkodónak legényfia halálosan beleszeretett a falu egyik szépségébe, Mészáros Rózába. A leány azonban nem akart hozzá menni feleségül és visszautasította a legény kezét. Ezt annyira szívére vette Tóth Sándor, hogy gyufadattal megmérgezte magát. Végzetes célját nem érte el, mert a mérreg nem ölte meg, hanem csak súlyos belső sérüléseket okozott. A kis faluban természetesen hamar híre futott az öngyilkosságnak. Eljutott az Mészáros Róza tüleihez is s a leányt nagyon megdöbbenette. Most már talán tudta volna szeretni azt az embert, aki szerelméért még életét is feláldozza. De persze már későn volt minden és Mészáros Róza elkeseredésében követni akarta szerelmét. Három csomag gyufát feloldott és a gyilkos mérget megakarta inni. — Szándékát azonban észrevették és tettében megakadályozták. Azóta aztán erős felügyeletben részesítik, nehogy kárt tegyen magában. A szerelmi dráma másik hősnője, Tóth Sándornak állapota nagyon súlyos, sőt reménytelen.

— **Bosznay István kiállítása.** Városunk nagy festőművésze, Bosznay István a legközelebb kiállítást rendez műremekeiből Szombathelyen. Az egész ország, a főváros legnagyobb műkritikusaitól elismert egyéniség, ismét öregbíteni fogja egy pár diadallal hírnevét. Büszkének is lehetünk rá, a városunk szülöttére. — Vettük a következőket: Meghívó. Felkérésünkre Bosznay István hírneves szinmagyar festőművész tájképeivel, Gothard István pedig egyiptomi utazása alkalmával készített tanulmányainak egy részével Szombathelyen a Kovács-szálló I. emeleti termében jótékony célú képkiallítást rendeznek. Megnyitás 1907. szeptember 17-én délelőtt 11 órakor lesz. A tiszta jövedelem felérésében a szombathelyi gyermekkorház felérésében pedig az országos vakok egyesületének dunántúli fiókja javára fordítatik. Gróf Batthyány Lajosné, gróf Erdődy Gyuláné, Szegedy Györgyné védnökök. Bosznay István képei: Kilitás Máramaros felé, Bikszádi tölgyek eső után, Bikszádi rét, Baziliták zárdája, Falu vége, Vizpart (Bikszád), Bikszádi tölgyek, A Mike-hegy ködfelhőben, Ködfelhő a bikszádi zárdá felett, Viharos felhők (Bikszád), Napfény (Bikszád), Bikszádi hid. A terepi templom, Esti pir, Bikszádi zárdá ködben, Nyári délelőtt (Bikszád), Esti nyugalom, Tölgyek (Bikszád), Bikszádi virágos rét, Rheu patak, Atjáró a Rheu-patakon, Estszürkület a Rheu, Hegyi patak (Bikszád), Herényi rét, Atjáró a patakon, Nyári nap, Lankóci mező, Tavaszi áradás, Halastó, Nyári délután, Hegyi patak (Tátra), Hegyoldal, Április, Feketehegyi táj, Libakert, Fenyves belseje, Szepességi hegyek, Skót partok, Sarkad, Fehér virágos rét, Mocsár, Sarkadi rét, Vizpart, Est a berekben, Csurgói részlet, Falurészlet (Somogy), Mura partján, Kanyargó Dráva, Nagyerdő szélén, Sarkadi berek este.

— **Efogott notórius zsebmetszők.** Tegnap két nagyváradi detektív járt Debrecenben. Egy nagyszabású vasúti lopás ügyében nyomoztak itt Tóth Sándor debreceni detektív segítségével. Munkájuk eredménnyel járt. Tegnap éjszaka egy erősen mulató és költséges társaságot vettek észre a Petőfi-téren levő Széchenyi-kávéházban. Gyanús volt a dolog s miután a mulatozók személyleírása ráillett a keresett tolvajokra, letartó-

Menyasszonyi és esküvői selyem

bluz és ruhákra, minden árban, minden árban, mindig a legújabb fekete, fehér és színes „HENNEBERG-SELYEM” 75 krtól 11 frt 85 krig mként. Bérm. már elvámolva házhoz szállítva. Minta postafordultával.

Az 1908-as nagy divat

a dusesse messaline tovább ajánlom: Radium, Loniscumo, Taftisifon, dusesse, Crèpe de Chine, Eolienne, Voile, mirtus-selyem, damaszt, brokát, gaze, Moire, Schott, Chiné, Pékin stb. Megrendelések bármely nyelven intézendők Seiden Fabrik HENNEBERG ZÜRICH, a német császárné udv. szállit.

tatták az egész társaságot, mely három tagból állott. Egyikük Hegyemegi Rudolf ismert zsebmetsző volt. Őt most semmiféle büntetés miatt nem keresik, ellenben a másik kettő, a nagyváradi vakmerő vasuti lopás tettese volt. Grósz Miksa és Juon Károlynak hívják a két alakot. A napokban a nagyváradi álmódon felugrottak a Debrecen felé induló személyvonatra, melynek egy másodosztályú szaka-zában aludt Geizinger Jenő földbirtokos, kinek zsebéből az 1400 koronát tartalmazó pénztárcáját kilopva, elmenekültek. A lopás után Debrecenbe jöttek a pénzt elmulat. A nagyváradi rendőrség azonban ki-nyomozta menekülési utjukat és két leg-ügyesebb detektívét küldte ki elfogatásukra. A detektívek jól is dolgoztak, letartóztatták a két tolvajt. A pénz nagyrészt megtalálák náluk. Tettüket beismerték, mire a detektívek letartóztatták és Nagyváradra vissza vitték őket.

— **Vér a mulatságon.** A múlt hónap végén nagy bál volt Tégláson. Résztvett azon a falu apraja, nagyja. De nem hiányzott onnan a rendes verekedés sem, melyet a legényvirtus szokott rögtönözni az ilyen mulatságokon. Ugy éjjel tájban itt is verekedésre került a sor. Egy szép leány miatt veszett össze Legodi Gábor Szabó Sándorral. — Hamar verekedésre került a sor és Szabó Sándor társaival annyira összeverte Legodit, hogy lepedőben kellett hazaszállítani. Súlyos betegen, irtóztos sérülésektől boritva feküdt azóta Legodi Gábor. Rajta már az orvosi tudomány sem tudott segíteni és ma reggelre sérüléseibe belehalt. Haláláról a téglási előljáróság azonnal értesítette a debreceni ügyész-séget, mely elrendelte a boncolást és a vizsgálatot. A törvényszéki orvosszakértő holnap megy ki a vizsgálóbíróval a boncolás megejtése végett. Legodi Gábor bántalmazott, tekintve a halálos kimenetelt, most valószínűleg le fogják tartóztatni.

— **Bokányi és Csizmadia sajtópanasza.** Egy fehérvári lap után három budapesti napilap azt írta Bokányi Dezső és Csizmadia Sándor szocialista pártvesérekről, hogy egy rácalmási birtokostól kétezer koronát kaptak, amiért a nála kitört aratószer-ajkót elfojtották. A két pártvezér sajtó útján elküvetett rágalmasz miatt sajtópört indított a három újság: az „Alkotmány”, az „Ország” s a „Szabad Szó” ellen. Az „Ország”-ban megjelent hírt, annak szerzője Biró Aladár bocsánatot kért. A „Szabad Szó” elleni pör még folyamatban van. Az „Alkotmány” cikkéért pedig Früchtl Ede hírlapíró vállalta a felelősséget, akit a budapesti törvényszék rágalmaszért 110 korona pénzbüntetésre ítelt. Früchtl az ítélet ellen a kir. táblához felebbezett, amely ma Frenreisz István elnöklete alatt tárgyalta az ügyet. A vádlott védője elévülési kifogást tett s a bíróság ennek helyt adva, utasította az alsó bíróságot, hogy Bokányi Dezső és Csizmadia Sándor panaszosokat hallgassa ki arra nézve, hogy mikor jutott tudomásukra az „Alkotmány”-ban megjelent rágalmasz cikk és erről értesítse a kir. táblát.

— **Furfangos öregasszony.** Különös és furfangos ügyben folytat nyomozást a debreceni rendőrség. Kósa Györgynének kis szatócsüzlete volt a Csillag-utca 43. számú házában. Az öreg bolto asszony a napokban gondolt egyet és az egész üzletet azonnali átadásra eladta Telepi József nevű szabónak. Leltár szerint, annak rendje és módja szerint felvettek mindent és a tulajdonos az üzlet kulcsát átadta az új tulajdonosnak, ki a vételre nagyobb összegű előleget adott. — Másnap reggel Telepi József bevonult az üzletbe, hogy megkezdje kereskedői működését. Nagy volt azonban a meglepetése, mikor a kis szatócsüzletben semmit sem talált, az üzlet teljesen üres volt, az áruknak se hire, se hamva. Telepi József azonnal sietett

a bűnügyi osztályra, hol feljelentést tett. A rendőrség nyomozást indított és megállapította, hogy az üzletet a régi tulajdonos fosztotta ki. Kósa Györgyné ugyanis, szövetkezve valami ügyökkel, ketten az éj folyamán álkuccsal felnyitották az üzletet és az ott lévő árukat egy szalág ellopták és a Veres-utca 15. szám alatt helyezték el, hol az asszony másik üzletet akart nyitni éppen azokból az árukból, melyet már egyszer eladott. Természetesen a rendőrség azokat lefoglalta és az asszony ellen szigorú eljárást indított.

— **Hirdetmény.** A magyar kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi szeptember hó 12-en kelt 8419/eln. számú körrendelete szerint a közös hadsereg és honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a folyó évben nem tartatnak meg. Kivételt képez azonban, hogy a tartalékos hadapródok és hason állásuak, valamint a tartalékos hadapród jelöltek, akár a közös hadsereg, akár a honvédség kötelébe tartoznak, kötelesek úgy az idén mint ezentul évenként fő, esetleg utóbemutatásra megjelenni amire nézve különben felsőbb parancsnokságaik által is utasítatni fognak. A tiszti beutamatások az eddigi módon a folyó évben is megtartatnak. Megjegyeztetik még, hogy a népfelkelők időszaki jelentkezése, mely a múlt években szünetelt, a folyó évben újra életbelép, erre nézve az intézkedés már megtétele: a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályától.

— **Meglopott asszony.** Kiss Istvánné ondódi paraszt asszony tegnap betért egyik Csapó-utcai pálinkamérésben, hol ismeretlen tettes 19 koronát tartalmazó pénztárcáját kilopta A szegény asszony feljelentést tett a rendőrségen.

— **Husz betörés tettese.** Elek Gábor Hajdu- és Biharvármegyének leghíresebb zsványa. Elek Gábor eddig tizenkét évi fegyházat ült s most ismét kap néhány esztendő, mert nem kevesebb, mint husz betörést tudnak rábizonyítani. Legutóbb augusztus 8-án járt Nagyváradon s egy őrizetlenül hagyott nyaralóból vitt el mindent, a mi csak elcipelhető volt. Azóta bejárta csaknem egész Bihar- és Hajdu-megyét. — Derecskén rabolt néhány szatócsüzletet s betörést követett el több parasztgazdánál. Garázdálkodott azonkívül Vértesen, Margittán, Nagylétán, Konyáron, Tégláson, Hajduhadházon, Debreczenben. — Az elvetemült gazficzkót országsszerte körözték. — Személy-leírása többször is megjelent. A nyomozás és körözés azonban mindezideig eredménytelen volt. Végre a napokban Hajduhadházon özv. Goldstein Péterné ottani korcsmárosnő az olvasott személyleírás folytán Elek Gábort felismerte és értesítette a rendőrséget, amely elfogta és a csendőrségnek átadta.

— **A halott hamvasztás.** Igen sokan vannak, kik irtóznak a földalatti hosszú pihenéstől, az apró férgektől, meg a — feltámadástól, akik épen ezért a halott hamvasztás hívei. Az emberi testnek ezen a módon való eltakarítása minden tekintetben a legcélszerűbb, olcsóbb, gyorsabb és — a legbiztosabb. Különben most jelent meg a „Hamvasztás” dr. Wilhelm Frigyes és Pap Samuel a fakultatív halotthamvasztás eszméjét terjesztő folyóiratának a 9-ik száma. Az új szám tartalmából kiemeljük: Jászai Mari „A halotthamvasztásról” írt érdekes cikke, Taxus: „Taifun” című versét és „A mainzi krematóriumról” szóló közleményt. A lapra előfizetni lehet a kiadóhivatalban, Budapest, II. Zsigmond-utca 10. Egész évre 4 korona.

— **Az oroszországi kolera.** A Berliner Localanzeiger jelenti Pétervárról: Koleraiban újabbán 305 ember betegedett meg és

116 meghalt. A járvány kezdete óta csupán Péterváron 1273 ember betegedett meg, 365 pedig meghalt. A város lakosságán rémület kezd erőt venni, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a rettenetes járvány terjedéséhez a talajt még alkalmasabbá tegye. A túlszult kórházakból borzalmas hírek szivárognak ki, melyeknek a valódiságát senki sem ellenőrizheti. Ott, ahol a halál olyan dusan arat, napirenden vannak a szivettépő jelenetek. Bejön egy apa, akinek az egyetlen gyermeke kolerában megbetegedett. Későn jött, mert a kis beteg már a halállal vívódik. Egy másik kórházban öt kis gyermek jelenik meg, kik hangos jajveszékkeléssel veszik tudomásul, hogy anyjukat, az egyetlen támaszukat a könyörtelen járvány elragadta. — Be akarnak rohanni a szobába, melyben a holttest fekszik és erőszakkal kell őket visszatartani. Egy anyának, ki görögdiányt adott két kis gyermekének, mind a két gyermek megkapta a kolerát és pár óra alatt meghalt. A kórházak alkalmazottai alig tudják az elhalak hozzátartozóit visszatartani attól, hogy a legnagyobb veszedelem dacára is be ne menjenek a holttestekhez.

— **Valasztás a Felső Keresk. Iskolában.** A Felső Ker. Iskola „Széchenyi Önképzőköré” tegnap délután tartotta meg a tisztikar választását. A választás eredménye a következő: elnök lett Rác Gyula (első B) oszt. tan. Alelnök: Neinberger V. (középső B) oszt. tan. Titkár lett: Strasser J. (első B) oszt. tan. Főjegyző Csajkos S. (első B) oszt. tan. A többi bizalmi állások is a leg-helyesebben töltettek be.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az „Egyetértés Önképző Dal- és Zene-egylet” t. elnöksége 900 koronát juttatott hozzánk, mint a lezajlott zászlóavatási ünnepély tiszta jövedelmének egynegyed részét. E kegyes adományt az özvegyek és árvák segélyezésére fenálló külön segélyezési alapunkhoz csatoltuk. Nem mulaszthatjuk el, hogy e nagy-szerű adományért ez uton is halás köszönet mondjunk a tek. elnökségnek, kérve az egek urát, hogy árássa el minden áldásával mindazokat, akik e nemes célt előmozdítani szivesek voltak. A „Magyarországi munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egylete” debreczeni fiók választmánya nevében, 1908 szept. 18-án. Molnár Imre, titkár, Materny Lajos, elnök.

— **Törvényszéki tárgyalások.** 1908 szeptember hó 21-től szeptember 28-ig az alább írt napokon lesznek tárgyalások, ugymint:

Szeptember 21-én, hétfőn felebbviteli ügyek.

Szeptember 23-án, szerdán főtárgyalások Kallai Sándor és társai ellen, testisértésért, Takács Vilma ellen, lopásért, Nagy Mária ellen, gondatlanságból okozott emberölésért.

Szeptember 24-én, esütörtökön Sipos Béla ellen, nyomtatvány útján elkövetett rágalmasz vétségért, Grósz Sándor ellen, sikkasztásért, Markovics József s társa ellen, testisértésért, Bujdosó Róza Gizella ellen, lopásért, Erdős Zsuzsanna ellen, gondatlanságból okozott testisértésért.

Szeptember 25-én, pénteken Bódi Gábor s társa ellen, erőszak büntetésért, Ásmary Kálmán ellen, sikkasztásért, Kádár Sándor ellen, lopásért.

Szeptember 26-án, szombaton Makula Róza ellen összbüntetésért, Sipos Sándor ellen közokirat hamisításért, Gyöngyösi Lajos ellen erőszak büntetésért, Racz Miklós ellen lopásért, K. Tóth János ellen testisértésért.

— **Kézi tűzijátékok, röppentyük nagy választékban kapható - Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth-u. 4.**

Serdülő leányok és fiúk

erősekké és vidorokká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető mint a tej

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

TAVIRAT és TELEFON

A képviselőház ülése.

Budapest, szeptember 19. A képviselőház kedden ülést tart. — Ugyanakkor tartják meg az összes pártok a delegátus jelölő párti értekezleteket. Szerdán lesz a delegátusok megválasztása. Október ötödikén tartják az első ülést Bécsben.

Törökországi események.

Konstantinápoly, szeptember 13. A kelti vasuton egyre tart az általános sztrájk és még mitsem veszített erejéből. A vasut igazgatója kijelentette a közmunka miniszternek, hogy a sztrájkolók feltételeinek elfogadása a társaság romlását jelentené.

A karlócai kongresszus.

Karlóca, szeptember 19. A patriarka választás eredménye a következő: Bogdanovics 3, Nikolics 27 és Szevics 40 szavazatot kapott. A választás után Günther felolvasta Szevics leveleit, amelyben lemond a patriarchaságról. Az új választást 22-én kedden fogják megtartani.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Sopron, szeptember 19. Sopron közelében ma óriási vasuti szerencsétlenség történt. Egy tehervonat kifordult a pályáról és borzasztó módon összeroncsolódott. Négy halott és két sebesült az áldozat.

SANATOGÉN

megbecsülhetetlen erősítő és frissítő szer mindazoknak, akik rosszul vannak vagy bágyadságról panaszkodnak, de különösen idegesek és gyengéknek.

Több mint 7500 orvos által fényesen ajánlva. Kapható gyógytárak és drogueriákban. Hálalapotokat bérmentve és ingyen küld. FAUER Cie Berlin S. W. 43.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

**COGNAC
Dékány Péter**

és TÁRSA

Promontori Cognac Gyárából
Leggondosabban kezelt magyar gyártmány!
Minőség tekintetében a drága franciaáruval teljesen egyenértékű!

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB*

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranvérméret nyert.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények és lábzők részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata
Kapható:

J. Serravallo-nál
1229 Triesz-Barcola.
A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

NESTLÉ

GYERMEKLISZTJE

csecsemők, lábbadozók,
gyomorhajósok részére.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Gyermekápolásról ismertettéi brotúkat ingyen küld. NESTLÉ.
Bécs I. Biberstrasse 11.

Mindenféle

iskolai szerek

füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók stb. a legolcsóbb bevásárlási hely

Mihály Sámuel

papír üzletében, Plac-utca 30. szám.

Szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Eladó ház.

Vidékről beköltözőknek igen alkalmas új ház, szép nagy udvarral, jó vizü kuttal igen közel a főutcához, olesó törlesztéses kölcsön van rajta,

rendkívül előnyös

feltételekkel megvehető. Cim
o o a kiadóhivatalban. o o

Eladó

gyümölcsfa-oltványok!!!

Folyton nagyobbodó faiskolámból 1908. őszén és 1909. tavaszán-mintegy 160,000 darab 1, 2, 3 és 4 éves, erős, egyenes, dus gyökérezetű, nagyrésztben alma, körte, szilvafa-oltvány, továbbá cseresznye, meggy, dió, eperfa, stb. 40, 50, 60, 70, 80 fillér darabonkénti árban kerül eladásra azok erőssége szerint. 200,000 darab alma és körte-vadono, 1000 db 16-30 korona, 40,000 darab sima Riparia Portalis I. oszt. 1000 darab 18 korona. II. oszt. 12 K.

Tessék árjegyzéket kérni.
Telepemre látogatókat szívesen fogadok.

Szász János

faiskolája NAGYBÁNYÁN (Szatmármegye).

Aziskolai év

kezdete alkalmából ajánljuk dusan felszerelt rak-tárunkat a t. szülők szíves figyelmébe. Fiu- és férfi-íngek. Lábravalók és harisnyák. Nyakkenők, paplanok. Madracok és flanel takarók nagy választékban feltűnő olesó szabott árakhoz:

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat és szőnyegáruháza Debreczen, Rózsa-utca.

A HAJDUMEGYEI MÉHÉSZEGYLET

MÉZ

TERMÉKEINEK MEGBIZOTT ELÁRUSÍTÓJA

DEUTSCH LAJOS

FÜSZERNERESKEDŐ PIACZ-UTCZA 38.

1 kgr pergotett méz 1 kor. 20 fillér.

Találmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

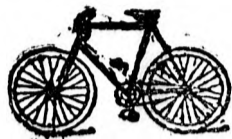
Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt, általunk eszközöltetnek, illetve megkerestetnek.

Ugyazint minden szabadalomjogos és szabadalomügyi ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freiestasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak eszközése és értékesítése az összes országokban. Akérdések duplaportóval látandók el.

Kerákpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-újdonságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Nyelv és irodalmi intézet

Debreczen, Piac-u. 9. sz.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség tudomására, hogy intézetünket **folyó év szeptember hó 3-án** megnyitjuk és beiratásokat már most elfogadunk fentjelzett helyiségeinkben.

a) **Nyelvtanfolyamokra:** német angol, francia, olasz, esetleg a magyar nyelvre.

b) Német, francia, angol, olasz **kereskedelmi levelezésre.**

c) **világirodalom történet, művészet-történet és esztétikára.**

A nyelvtanfolyamokat a Berlitz-módszer szerint vezetjük, a tanítvány az első leckeórától kezdve csakis a megtanulandó nyelvet hallja s beszéli. Nyelvtanáraink kiválóan képzett külföldi (ugyanazon nemzetbeli) tanerők. A többi tanfolyamokon ugyancsak elsőrendű tanárok oktatnak.

Tandij havi 10 korona.

Magán és cerce-tanítás. Nappali és esti tanórák. Prospektusunkat ingyen és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

Császárfürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kén- és szulfid- gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 20 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

322

Az igazgatóság.

Iskola czikkeket

könyvtáskákat, könyvszifjakat, tokk és tolltartókat, tentatartókat, palatáblát, írót, tollat és kölronokat osakis a

Párisi nagy bazárban

lehet olson vásárolni.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debreczen, Piac-utca 77. szám (az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb meghajtására a leghasznosabb kivitelben, Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csilárokot, dynamó-gépeket, motorokat, műszereket. iv- és izzólámpákat dr. Just Wolfram lámpákat, Tervek és költségvetés díjtalan.

Dr. KARDOS SAMU

és
dr. GABOR JENŐ

társ-ügyvédi irodája f. évi augusztus 16-tól kezdve Ipar- és Kereskedelmi Bank, Piac-u. 58. sz. a. palotájában I. emelet 14. ajtó szám alatt van.

Iskolás-

gyermek részére, **kész fehérneműek zsebkendők, harisnyák, paplanok, matracok, pokrócok**, (flanell takarók) és **ágyterítők** legnagyobb választékban s legjutányosabb árakon kaphatók

Kardos László

vászon- és kelengye-üzletében

Debreczen, Kossuth-u. 9.

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolesóban és szakszerűen készít villamos világítási- erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Okulárium

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15. főemeleten. Wien, I. Kärtnerstrasse 39. Megfelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus dr. vezetése alatt. Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb. Színházi és távcsövek minden kivitelben dus választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Boros hordók

és taposókádák használt

és uj, minden nagyságban és mennyiségben

o o kaphatók o o

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon az **Általános Tudósító** (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII., Erzsébet körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid árakon eszközölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya számos hírlap kizárólagos kezelője. Díszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék felvilágosítással díjmentesen.

Mérnök-akadémia!

gépész, villany, építésmérnöknek és építészvezetőknél. Fővételi föltétel 6 gymnasium osztály, vagy hasonló előképzettség vagy szakiskolai végzettség. Bővebbet az utmutatóban.

WISMAR, am der Ostsee.

Erőt és ifjuságot

szerezhet ismét az elgyengült, idő előtt kimerült beteg, ha követi az ingyen könyvecskében felsorolt utasításokat, mely könyvecskét alábbi címtől postán kérheti mindenki díjtalanul. Vhyra Társaság Budapest, V. Váci körút 78. II. 14.

Borsajtók Boronyomó-zsákok

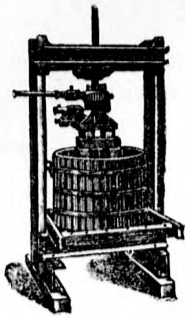
szőlőzuzók,
faputtonok

raktára

Sesztina Lajos

vasújletében Piac-utca 23.

Szőlőtermelők

a kedvező termés kilátás alapján megengedhetik az idén maguknak a legtökéletesebb szab. 3 erőátviteli acélsavaru és acélkeretű

„URSUS“

borsasajtó beszerzését. Képes árlapot szőlőszeti és pincészeti felszerelésekről ingyen és bérmentve küld:

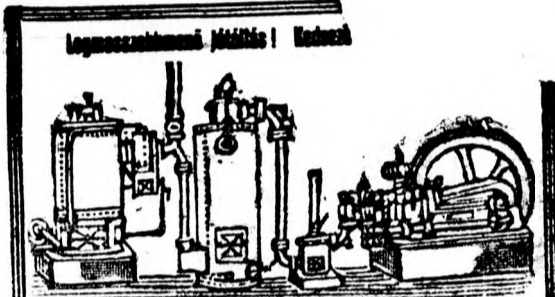
Tóth Gyula Debrecen

Világkiállítás Szf. Louis 1904 legfőbb kitüntetés Grand Prix

Globusz
femfiszítő
kivonat

minden más tisztítószert felülmúl

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégebbi és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az
elismert

legújabb típusú
legnagyobb
legnagyobb
járatú
legújabb és
legújabb
üzemi

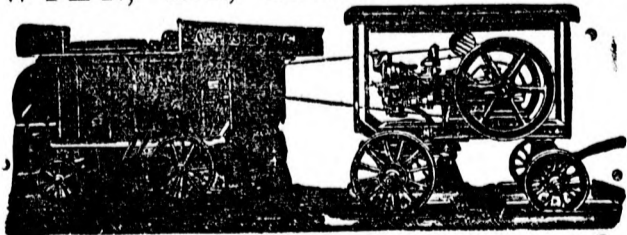
Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-

Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: **Gellért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12-91

OSERS és BAUER

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-88.

Benzin-lokomobilok
Benzin-motorok, szivógáz-motorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemeltetés 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek. Elsőrendű, szolid gyártmány. Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és Társai, Szász-Vesszős 8 HP cséplő szerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP, Nagy J. Tsa Boglár 6 HP, Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP szivógáz-telep, Stenger Vilmos Nagy-Topolovecz 50 HP és még számos nagy urad.

1828-1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 7/2-1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bächer Rudolf részére Kovács András debreceni lakostól 91 kor. tőke, ennek 1907 évi október hó 1. napjától napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 44 kor. 33 fill. perköltség erejéig 1908. évi januárhó 2-án bíróilag le- és felülfoglalt és 2824 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1908. évi október hó 3-án délután 3 órakor** kezdetét veendő és Emerich-telep és Fancsika l. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1908. évi szeptember 4.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Eperjesi cserép-

kályhák

gyári raktára és
egyedárusítása
DEBRECEN és vidékére

Kovács Gyula

vasüzetében
a BIKÁ-szálloda mellett.

Ügynökök

kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával foglalkozni óhajtanak, magas jutalék mellett felvételnek. Havonta 200 - 500 koronát jövedelmes. Valuta Bank részvénytársaság Budapest, Váci-körút 48.

Uj hatásos gyógykezelés. Hirneves orvosok bizonyítványai. Ártalmatlan, gyógyszer nélkül.

Minden idegbetegnek

a legmelegebben ajánlható a 22-ik kiadásban megjelent Weizsmann Roman röpirata: **idegbajokról és a szélhűdéstől, óvatosság és segítség.** Díjtalanul kapható Grósz Nagy Ferenc „Arany egyszarvu” gyógyszer-tárában.

A kertnek legszebb díszét képező ezüstfehér levelű ezüst-fenyőt

(Picea pungens argentea).

50-60 %	à K	5.-
70-80 "	" "	8.-
90-100 "	" "	10.-
100-120 "	" "	15.-
130-150 "	" "	20.-
180-200 "	" "	30.-
220-250 "	" "	40.-

Ezüst jegenye-fenyő

50-60 %	à K	2.-
70-80 "	" "	4.-
90-120 "	" "	6.-
130-150 "	" "	8.-
160-180 "	" "	10.-

ajánl **NIEMETZ W. F.** faiskolája Temesvár. — Gyümölcs- és díszfákról szóló árjegyzéket kívánatra készséggel küld a faiskola.

12,694. és 12,724-1908.

Árverési hirdetmény.

A városház alatti 8-ik számú bolthelyiség, amelyet jelenleg Hege-düs és Sándor könyvkereskedő cég bérel, az 1909. év április hó 1-től kezdődő 6 évi időtartamra nyilvános árverésen bérbeadni fog. Az árverés a folyó évi szeptember hó 28-ik napján d. e. 9 órakor a városháza nagytermében tartatik meg.

Az árverelni óhajtok erről azzal értesítetnek, hogy a kikiáltási ár: 2600 korona, amelynek 10 százaléka bánatpénzül az árverelő bizottságnál készpénzben előre leteendő.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál (Városház I. emelet) a hivatalos órák alatt az érdeklődők által megtekinthetők.

Debrecen, 1908 szeptember 17.

A városi Tanács.

forduljon minden érdeklődő, kisulyt fektet I. fajti szta anyagra.

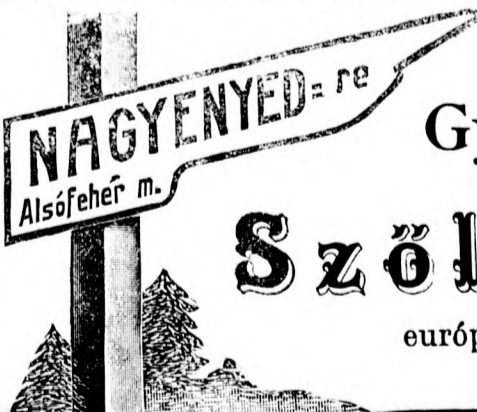
Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet

Szőlőoltványok

európai, amerikai és gyökeres vesszők.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden 10/10-ös szó 4 fillér, vastagabb betűkkel azedett szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beklüditik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

Peérban (Szilágymegyében) 100 véka finom faju téli alma helyben eladó. Értekezhetni Szent Anna-u. 32.

Vidéki városban közel Debrecenhez egy ház, jömenetelű Koresma, trafik fűszer üzlettel ellátva eladó, értekezés Csapó-utca 10.

6 db „LOLLER“ faju, kiváló repülésű galamb jutányosan eladó Honvéd-u. 29. sz.

Mindennemű férfi és női kalapok tisztítását a legdivatosabb forma szerint és a legszébb kivitelben a legjutányosabb árak szerint készíti özv. Kiss Gáborné utóda BORZA ISTVÁN kalapos üzlete Debrecen, Főpiac, (Stenczinger ház). Cilinderek azonnal vasaltatnak.

Díszszegi uton a hetedik kilométernél 17 köblös föld kiadó. A tanyában értekezhetni.

Eladó az Ondódon 29 öl szántóföld új épülettel a Vedres dűlőben, ára 3400 frt, 500 forint teherrel. Értekezhetni özvegy Cseresznyés Ferenénél ugyanott.

1 raktár, 1 nagy pince száraz és tiszta, kiadó. Hatvan-utca 69. szám vásártér. Csicsó Lajosnál.

Egy fűszerüzlet olesón átadó más vállalat véget Kónya-telep 38.

Angol finom kabátos női ruhák eladó Szt. Anna-u. 48.

Jó fehérnemű varrónő urnők pártfogását kéri. Cserapes u. 7.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fel és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

A Kossuth 67 ik számú ház aránylag kevés pénzzel megyehető. Oriási telek, magas tiszta jövedelem. Értekezés Csapó-u. 38.

Egy 152 holdas birtok, melyből 30 hold legelő, azonnal eladó. Rosenberger Mózes Kémer, Szilágymegye.

Legjobb anyaggal, legolcsóbban és legmegbízhatóan rendez be, helyben és vidéken, villamos villagítást, ivólámpákat, izzólámpákat, költségvetést díjtalanul.

FÖLDVARI L.
Kossuth-utca 1. az udvarban. — Telefon 168. sz. — Tanuló felvétetik.

Német órákat kezdőknek, haladóknak, javító és magánvizsgálatra készülőknak nagyon jutányos árért ad, intelligens, képzett urleány. Cime a kiadóban.

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debrecen, Aranv János-utca 2. sz.

Az Ebesen, a vérvölgyi megállónál, közvetlen a vasut mellett 32 és fél katasztrális hold föld a rajta levő épületekkel együtt eladó. Értekezni lehet: Miklós-utca 39. sz. a.

Tankönyvek féláron.

Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek az új tantervhez alkalmazva féláron kaphatók **Harmathy** antiquariumban, Fűvészkert-u. 14. Iskolataskák rendkívüli árszállítással.

Kereslet.

Álló íróasztal, továbbá copirprés és egy nagy íróasztal sürgősen megvételre kerestetik Lorántffy-utca 13.

Egy kiszolgáló jó fizetéssel felvétetik a Szilágyságban Csapó-u. 7.

Elszegényedett uri, vagy iparos leány három gyermek mellé kerestetik, a legkisebbik 5 éves; aki német nyelvet bír, előnyben részesül. Értekezhetni Attila-tér 3. szám.

Gazdatisztot keres Klein Testvérek Intézete Dégenfeld-tér.

Ügyes és szolid varrónők felvétetnek Vanger Sándor és társánál Battyányi-u. 1.

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik Félégyházy János fűszer-üzletében Piac- és Miklós-utca sarok.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasaa szer a

MOLLITERGIN,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézörnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szélkifujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérre s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható! Hatása gyors és biztos! Mint bőrpoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára **Mihalovits Jenő** gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősege

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetkekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka

Telefon szám: 568. 1068

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatruházat

Debrecen,

*** Kistemplombazár. ***

Megérkeztek az őszi idény újodonságai női ruhakelmék — Flanelek — selymek — ruha-
o o o diszekben. o o o

Óriási választék!

Az őszi idény legnagyobb újodonságai a bársony hatásu

Veloutine

selyem kelme kabátokra
2 gyönyörű szép színekben

Bosznay és J. Tsa

divatruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

már raktáron van.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

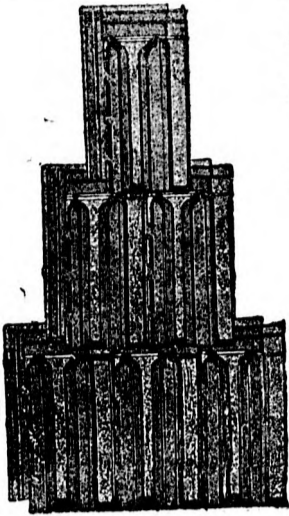
Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

✿ **RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.** ✿
Üdit, gyógyít. Orvosilag ajánlva.

Ivógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykö- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: **Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.** Debreceni főraktár **Grünberger és Gifök** cégnél.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserép 272. szám.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

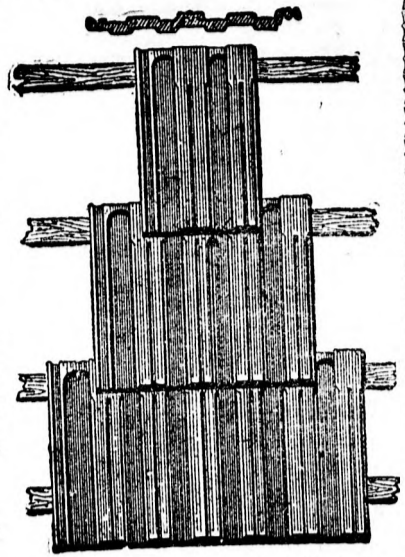
Bohn-féle téglagyárak

Nagykikindán és Zsombolyán. — Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák.

50 millió évi gyártás
a cs. és kir. szab. BOHN-féle biztonsági átfedő cserépekből. VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva. GYÁTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserépek.

Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képvisele Schiffmann Salamon által Debrecen, Hatvan-u. 31.
Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány, Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. szám.

Templomi és egyéb disztárgyak

evőeszközök, tálcák stb. aranyozása és ezüstözése. Kardok, sarkantyuk, koresolyák, kocsik, gép és bicikli részek. 806
Kirakat állványok stb. nickelezése. Csillárok átalakítása, csiszolása és galvanizálása.

Debreceni Galvanizáló Intézet Debrecen, Piac-utca 43. sz.

14—16 éves
kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

HIRDESSÜNK DEBRECZEN
című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Pontosság! Levegőtől való védelem! Saját érdekében hirdessen kizárólag **LEOPOLD GYULA** Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napra határozott képviselés!

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan!
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sósborszesz az
ERŐ SÓSBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbeöntök, iszák, szörpök, gomba-, hús- és fűszél-konzervek, nemes borvicákát, — legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek kivételével is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Csepesség). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT
(hasmenés), gombócra legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonya-gyógybör, kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít — előkelőbb fűszerek kivételével is a
VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárúban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS
elismerett legolcsóbb, legzölidább
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selegemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Brass, fűggeték, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
a legkiválóbb emésztőpor
Debeza 2 kor.
Postai szállítás. **FEHER GALAMB** Gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárúban, drogeriában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmazott vértisztító szer, mely mindenféle férget a lakásban ép úgy, mint mindenemű hernyót, vérszívókat és egyéb kártékony állatokat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védelem szennyeg és darázs ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.
Veszerképviselő Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-s. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY Szerencséje páratlan!
Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerárú
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollent-títhek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN-pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárúban és drogeriában kapható.
Főraktár **BERETVÁS TAMÁS** Gyógyszerárú KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítás 8 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLODA
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szoba 2-30 K-tól felfelé, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az ócska pályaudvarok és hűtők felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
homopátiái rendelő-intézete
Idült betegségekben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
az orvostudomány elsőrangú és az egész világon elvannak terjedve.
Első és legnagyobb molylár ellen védő részv.-tára.